

27. januar 2009

Høringsnotat vedrørende forslag til lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter og forslag til ændring af lov om finansiel stabilitet

1. Indledning

Den 18. januar 2009 indgik regeringen sammen med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Liberal Alliance en politisk aftale om en kreditpakke, hvorefter penge- og realkreditinstitutter bl.a. kan ansøge om statslige kapitalindskud.

Udkast til forslag til lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter samt forslag til ændring af lov om finansiel stabilitet blev den 21. januar 2009 sendt i høring hos en række organisationer m.fl. med høringsfrist den 23. januar 2009. Den korte høringsfrist skal ses i lyset af lovforslagenes hastende karakter, og at lovforslagene er fremsat for Folketinget.

Der er modtaget svar fra 26 af de 55 hørte organisationer m.fl. Heraf har 20 haft bemærkninger til forslaget.

I det følgende redegøres der i afsnit 2 for høringssvarenes mere generelle bemærkninger til de to lovforslag, mens de mere konkrete bemærkninger til de to lovforslag gennemgås og kommenteres i notatets afsnit 3.

2. Generelle bemærkninger

I overensstemmelse med den politiske aftale af den 18. januar 2009, lægges der med forslag til lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter op til etablering af en ordning, hvorefter alle kreditinstitutter med hjemsted i Danmark kan ansøge staten om indskud af hybrid kernekapital. Ved kreditinstitutter forstås penge- og realkreditinstitutter samt Danmarks Skibskredit A/S.

Formålet med ordningen er at give kreditinstitutterne mulighed for at få en finansiel stødpude og dermed sikre et tilstrækkeligt kapitalgrundlag, således at risikoen for, at sunde virksomheder og husholdninger ikke kan få finansieret deres aktiviteter i kreditinstitutterne, mindskes. Det statslige kapitalindskud har til formål at skabe luft i institutternes udlånspolitik. Ydermere sker der stramninger af den finansielle lovgivning, idet der

med lovforslaget indføres en øget åbenhed, hvorefter kreditinstitutterne fx fremover skal offentliggøre deres individuelle solvensbehov. Dertil kommer et øget finansielt tilsyn, idet Finanstilsynet styrkes og bl.a. fremover hvert år skal gennemgå solvensbehovet hos de penge- og realkreditinstitutter, der har en arbejdende kapital på mere end 250 mio. kr.

Derudover lægges der med forslag til ændring af lov om finansiell stabilitet op til, at der skabes en 3-årig overgangsordning for statsgarantien i loven, som sikrer en gradvis udfasning af den nuværende statsgaranti, som udløber den 30. september 2010. Overgangsordningen indebærer, at der på individuel basis kan ansøges om statsgaranti for ikke-efterstillet, usikret gæld. Ordningen åbner også mulighed for, at kreditinstitutterne kan ansøge om statsgaranti på udstedelsen af deres supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds) på særligt dækkede obligationer. Det er på linje med, hvorledes andre lande, som for eksempel Storbritannien og Sverige, har afgrænset deres statsgaranti.

Høringssvarene er generelt positive overfor den politiske aftale om kreditpakken og lovforslagenes udmøntning af aftalen. Der er således bred tilslutning til initiativerne og udformningen af lovforslagene. Som eksempler på de generelle tilkendegivelser kan følgende nævnes:

- *Danmarks Nationalbank* er enig i, at der er behov for såvel en kapitaltilførsel til danske penge- og kreditinstitutter i størrelsesordenen 100 mia. kr. som en overgangsordning i forbindelse med statsgarantiens udfasning. Derved gøres institutterne robuste over for en kommende konjunkturedgang, og risikoen for, at der udvikles en egentlig kreditklemme i Danmark, hvor sunde virksomheder og husholdninger ikke kan optage lån, afbødes.
- *Realkreditrådet* hilser den indgåede politiske aftale velkommen. Aftalen er vigtig. De finansielle markeder for kapital, der er en del af grundlaget for at drive finansiell virksomhed, er nedfrosne. Samlet giver den politiske aftale mulighed for at fortsætte kreditinstitutternes udlånsaktivitet.
- *Finansforbundet* er positivt indstillet overfor lovforslaget, der overordnet set virker som et passende redskab til at genoprette og sikre et sundt dansk lånemarked for erhvervslivet og de private husholdninger.
- *DI* finder det helt afgørende for dansk økonomi, at rentable virksomheder har mulighed for finansiering af både drift og investeringer. DI finder derfor, at den politiske aftale om en kreditpakke er helt nødvendig, hvorfor DI grundlæggende er tilfreds med pakken. Det er DI's vurdering, at de foreslåede initiativer vil bidrage til normalt fungerende lånemarkeder for virksomheder og forbrugere.
- *Dansk Erhverv* støtter, at der tages skridt til at øge den finansielle stabilitet og kapitalgrundlaget for banker og kreditinstitutter med

henblik på at sikre finansiering af virksomhedernes og borgernes sunde og fremadrettede aktiviteter. Endvidere mener Dansk Erhverv umiddelbart, at der kan være behov for at iværksætte yderligere tiltag med sigte på at styrke efterspørgslen i samfundet og tilgodese virksomhedernes likviditetsbehov, fx ved at forlænge fristerne for afregning af skat og moms.

- *Dansk Landbrug* udtrykker sin tilfredshed med det indgåede politiske forlig og anfører, at det er helt nødvendigt med et markant politisk initiativ, som kan sikre den fortsatte finansiering af erhvervenes udvikling. Yderligere stramning af kreditinstitutternes udlånspolitik og lånevilkår indebærer risiko for en alvorlig kreditklemme til skade for samfundsøkonomien.
- *Danmarks Rederiforening* kan overordnet støtte lovforslaget som en styrkelse af fundamentet under det danske banksystem.
- *DE (Dansk Ejendomsrådgiverforening)* mener, at situationen for den finansielle sektor i Danmark kræver et helt ekstraordinært indgreb. Derfor hilser foreningen forslaget velkommen. Det er helt afgørende for boligmarkedet, at banker og realkreditinstitutter igen bliver i stand til at bevillige lån i forbindelse med ansvarlige bolighandler. Det er foreningens opfattelse, at mange bolighandler går i vasken alene af den grund, at bankerne og realkreditinstitutterne har strammet lånevilkårene og kravene til boligkøbernes rådighedsbeløb alt for meget.
- *ATP* ser overordnet positivt på lovforslagene, som har til formål at styrke kapitalgrundlaget i penge- og realkreditinstitutter og dermed tilvejebringe finansiell robusthed, så sunde virksomheder og husholdninger fortsat kan få finansieret deres aktiviteter. ATP finder det ligeledes positivt, at der etableres en 3-årig overgangsordning for den gældende statsgaranti.
- *Dansk Aktionærforening* finder, at de to lovforslag er gode bidrag til at imødegå nogle af de negative virkninger af den aktuelle finansielle krise.

Det fremgår af en række høringssvar, at organisationerne er rede og villige til at bidrage til det kommende arbejde med at udmønte lovenes bemyndigelsesbestemmelser. Det bemærkes samtidig, at flere peger på, at i det omfang bemyndigelsesbestemmelserne bliver udmøntet i bekendtgørelser, forventes disse sendt i høring med henblik på at få organisationernes input.

De væsentligste bemærkninger til de enkelte lovforslag gennemgås og kommenteres nedenfor under afsnit 3 med udgangspunkt i følgende opbygning:

3. Konkrete bemærkninger

3.1 Forslag til lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter

A. Lovforslagets anvendelsesområde

B. Størrelsen på indskuddet af hybrid kernekapital

- C. *Ansøgningskrav og behandling af ansøgninger*
 - C.1. *Ansøgning om hybrid kernekapital*
 - C.2. *Statslig tegningsgaranti*
- D. *Betingelser og vilkår for indskud af hybrid kernekapital*
 - D.1. *Lovforslagets § 8, stk. 2, om vilkår der gælder i den periode, et kreditinstitut modtager kapitalindskud*
 - D.2. *Lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 1, om at kapitalindskuddet har til formål at skabe luft i instituttets udlånspolitik*
 - D.3. *Lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 3, om forbud mod kapitalnedsættelser*
 - D.4. *Lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 4, om udstedelse af fonds- eller friaktier til favørkurs mv.*
 - D.5. *Lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 5, om udbetaling af udbytte*
 - D.6. *Lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 6, om anvendelse af midler til at kapitalisere koncernens øvrige virksomheder mv.*
 - D.7. *Lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 7, om forbud mod iværksættelse af nye aktieoptionsprogrammer mv.*
 - D.8. *Lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 8 og 9, om aflønning*
 - D.9. *Lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 10, om rentebetaling*
 - D.10. *Lovforslagets § 8, stk. 4, om udbetaling af udbytte*
 - D.11. *Lovforslagets § 8, stk. 6, om omdannelse til aktiekapital*
 - D.12. *Lovforslagets § 8, stk. 7, om statens dispositionsret og kreditinstitutters mulighed for at indfri det statslige kapitalindskud*
 - D.13. *Lovforslagets § 8, stk. 8, om betaling af statens udgifter*
 - D.14. *Lovforslagets § 8, stk. 9, om datterselskaber af udenlandske koncerner*
 - D.15. *Lovforslagets § 8, stk. 10, om fastsættelse af øvrige vilkår*
- E. *Udbetaling*
- F. *Aktieselskabslovens kapitel 6*
- G. *Tilsyn og sanktioner*
- H. *Etablering af en eksport låneordning under Eksport Kredit Fonden*
- 3.1.1. *Ændringer af lov om finansiel virksomhed*
 - I. *Forbud mod kreditinstitutters programmer med lånefinansieret salg af egne aktier og garantbeviser*
 - J. *Aflønning af direktionsmedlemmer i kreditinstitutter*
 - K. *Øget åbenhed og forbrugerbeskyttelse på det finansielle område*
 - L. *Ændring i lov om investeringsforeninger og specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger mv.*
- 3.2. *Forslag til ændring af lov om finansiel stabilitet*
 - M. *Sikring af rettidig betaling*
 - N. *Afvikling af nødlidende pengeinstitutter mv.*
 - O. *Ordning med individuel statsgaranti for simpel, usikret gæld*
 - O.1. *Lovforslagets nr. 10, ny § 16 a*
 - O.2. *Lovforslagets nr. 10, ny § 16 b*
 - O.3. *Lovforslagets nr. 10, ny § 16 c*

3.3. Andre ændringsforslag og kommentarer fra høringsvarene

4. Andet

3. Konkrete bemærkninger

3.1 Forslag til lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter

A. Lovforslagets anvendelsesområde:

Danmarks Rederiforening finder det særligt tilfredsstillende, at Danmarks Skibskredit får adgang til statsligt kapitalindskud

Danmarks Nationalbank anfører, at Nationalbanken er enig i sigtet med bemærkningerne til § 1, således at datterselskaber af udenlandske koncerner er omfattet af ordningen på lige fod med øvrige danske kreditinstitutter, men at disse vil blive underlagt særlige vilkår for at sikre, at statslige indskud ikke anvendes til at kapitalisere den øvrige koncern. Nationalbanken mener, at disse bemærkninger kunne gentages i forbindelse med § 8, stk. 9, for at undgå utilsigtet modstrid.

Finansrådet bemærker med tilfredshed, at der inden for rammerne af *level playing field* er åbnet mulighed for, at datterselskaber af udenlandske koncerner kan deltage i kreditpakken. I lovforslaget er der nævnt visse vilkår, der kan forhandles individuelt og derved fraviges helt eller delvist i de individuelle aftaler med datterselskaber, der indgår i udenlandske koncerner. Finansrådet lægger vægt på, at dette er begrundet i disse selskabers særlige forhold, herunder deres koncernmæssige tilknytning, og således at de individuelle fravigelser ikke må være konkurrenceforvridende og skal understøtte størst mulig ligestilling bankerne imellem.

Kommentar

Det følger af § 1 i forslaget til lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter, at udgangspunktet er, at udenlandsk ejede kreditinstitutter (datterselskaber) i Danmark er omfattet af ordningen, idet de på lige fod med de øvrige danske kreditinstitutter formidler kredit til det danske marked som selvstændige juridiske personer i Danmark.

Datterselskaber i kreditinstitutternes koncerner vil blive underlagt særlige vilkår for statslige indskud med henblik på at sikre, at statens kapitalindskud i datterselskabet ikke anvendes til at kapitalisere koncernens øvrige virksomheder. Dette kan fx. ske ved at fastsætte begrænsninger for ansvarlige lån indenfor en koncern, og ved at datterbanker ikke skal kunne erhverve egne aktier og aktier i koncernselskaber.

Kreditinstitutterne i Danmark er imidlertid meget forskellige, og der er derfor i et vist omfang behov for at kunne tilpasse løsningerne til

kreditinstitutternes situation. Det gælder særligt i forhold til de udenlandske kreditinstitutters datterselskaber i Danmark, idet det ikke er muligt at underlægge udenlandske moderselskaber dansk lovgivning. Med bestemmelsen i lovforslagets § 8, stk. 9, er der åbnet mulighed for, at der kan ske en hel eller delvis fravigelse af vilkårene for indskud af hybrid kernekapital i forbindelse med indgåelse af aftaler med datterselskaber, der indgår i udenlandske koncerner.

Kreditinstitutter, der indgår i en koncern, skal indenfor rammerne af den sædvanlige virksomhed frit kunne organisere virksomheden i relation til såvel kapital som likviditet og risiko. Det gælder også efter lov om finansiel stabilitet.

Det er imidlertid samtidig klart, at der i aftalerne skal findes løsninger, der sikrer, at de udenlandske kreditinstitutter ikke stilles unødigt gunstigere end danske kreditinstitutter. Det klare udgangspunkt er derfor, at de udenlandske selskaber hverken helt eller delvist skal undtages fra de vilkår eller betingelser, der følger af loven, medmindre en individuel vurdering af det enkelte selskabs forhold tilsiger dette. Der skal således være størst mulig ligestilling kreditinstitutterne imellem, idet der herved sikres et level playing field i konkurrencen mellem kreditinstitutterne.

Bestemmelsen i § 8, stk. 9, skal ses i sammenhæng med § 1 og § 8, stk. 3, hvoraf det fremgår, at datterselskaber af udenlandske finansielle koncerner i videst muligt omfang skal anvende det tilførte kapitalindskud til at sikre konsolidering og øget kreditgivning i Danmark. Baggrunden herfor er bl.a. at sikre, at indskuddene anvendes til at skabe rum for udlånsvirksomhed. Det statslige indskud i et datterselskab i en udenlandsk koncern kan derfor ikke anvendes til at kapitalisere den øvrige koncern og kan ikke overføres til moderselskabet eller eventuelle søsterselskaber.

B. Størrelsen på indskuddet af hybrid kernekapital

DI noterer med tilfredshed, at der for kreditinstitutter med en kernekapitalprocent på under 6 vil kunne forhandles om individuelle løsninger.

Danmarks Nationalbank er enig i, at der stilles krav om en vis minimum kernekapitalprocent efter kapitaltilførsel til en bank, da det dermed sikres, at der er tale om sunde banker, også selv om der skulle komme en alvorlig økonomisk nedtur i de kommende år.

Dansk Landbrug mener, at det er forkert at stille de samme krav om en kapitaldækning på minimum 12 pct. til alle kreditinstitutter, uanset risikoeksponering. Realkreditinstitutterne er underlagt en mere restriktiv lovgivning, hvorfor det bør være muligt at dispensere fra de 12 pct. til fx 9-10 pct. for realkreditinstitutter. Såfremt meromkostningen overvælttes

på låntageren, vil det medføre store udgifter for landbruget, der i forvejen er et indtjeningsmæssigt presset erhverv.

Realkreditrådet ønsker, at der er mulighed for en lavere kernekapitalprocent end mindst 12, hvor det enkelte realkreditinstitut efter en konkret vurdering har mulighed for at blive undtaget. Adgangen til en individuel løsning i § 3, stk. 4, er ikke tilstrækkelig rummelig. For enkelte institutter vil der blive tale om en betydelig overdækning, som vil belaste indtjeningen og dermed muligheden for at opbygge yderligere egenkapital. Der bør derfor være en adgang til at dispensere fra den generelle regel i § 3, stk. 1, eksempelvis til niveauet 9-10 i kernekapitalprocent.

Danske Advokater anfører, at det bør overvejes præciseret, hvornår og hvordan kernekapitalprocenten forventes efterprøvet, idet kreditinstitutterne kan lide et tab i den periode, hvor der søges og opnås indskud. Det bør endvidere anføres, om ansøger i § 3, stk. 3, har et retskrav på kapital til fx 3 pct. forøgelse, hvis instituttet eksempelvis har 10 pct. i forvejen. Som det er beskrevet i lovforslaget med ”højst”, er det uklart.

Kommentar

Udgangspunktet i lovforslagets § 3 er, at alle kreditinstitutter, der modtager kapitalindskud, efter kapitalinskuddet skal have en kernekapitalprocent på mindst 12. Formålet er, at kreditinstitutterne får en sådan finansiell robusthed, at de må forventes at kunne modstå tab i de kommende år, og at de samtidig kan opretholde en rimelig udlånsportefølje. De 12 pct. i kernekapital skal også ses på baggrund af, at der vurderes at have udviklet sig et markedsdrevet krav om, at institutternes kernekapital skal op på 11-12 pct. af deres risikovægtede aktiver. Kommer de danske kreditinstitutter ikke op på det niveau, kan de risikere at stå dårligere i den internationale konkurrence med højere finansieringsomkostninger til følge.

Som undtagelse til kravet om 12 pct. kernekapital gælder det, at der for kreditinstitutter, der har en kernekapitalprocent på under 6, vil kunne forhandles en individuel løsning, der samlet set giver kreditinstituttet den højest mulige kernekapitalprocent. Sigtet med de individuelle løsninger er at give også disse kreditinstitutter en finansiell stødpude og dermed et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til ikke at skulle stramme udlånspolitikken mere, end den almindelige konjunkturudvikling tilsiger. Disse institutter skal således gives en robusthed, som svarer til det, som virksomheder med en kernekapitalprocent på over 6 opnår med det statslige kapitaltilskud.

Alle kreditinstitutter, der er omfattet af forslag til lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter, er omfattet af de samme regler for størrelsen på indskuddet af den hybride kernekapital. Baggrunden herfor

er, at alle kreditinstitutter skal behandles fair og ens, og der skal ikke ske forskelsbehandling.

Realkreditinstitutterne har generelt set en kernekapitalprocent, som er højere end pengeinstitutterne. Beregninger viser, at halvdelen af realkreditinstitutterne ikke berøres af kravet på 12 procent – svarende til knap 40 procent af markedet. For pengeinstitutter er det 2/3, der ikke berøres af kravet. Disse 2/3 udgør dog alene 11,4 procent af markedet. Realkreditinstitutterne har således i udgangspunktet en højere kernekapitalprocent end pengeinstitutterne. På denne baggrund og for at sikre en ensartet behandling af henholdsvis pengeinstitutter og realkreditinstitutter synes kravet om en kernekapitalprocent på 12 ikke urimeligt på realkreditområdet.

Realkreditinstitutterne er i modsætning til pengeinstitutterne underkastet mere restriktiv lovgivning i forbindelse med deres udlån, men til gengæld er realkreditinstitutternes låneportefølje disponeret mod lån i fast ejendom, hvorimod pengeinstitutternes långivning har en større spredning.

Kernekapitalprocenten forventes efterprøvet under ansøgningens behandling, hvor kreditinstituttet har pligt til at indsende nye oplysninger, hvis der i perioden mellem ansøgningstidspunktet og tidspunktet for aftaleindgåelse sker væsentlige ændringer i kreditinstituttets økonomiske forhold. Derfor vil der ske en efterprøvning af, at kernekapitalprocenten er som foreskrevet på det tidspunkt, hvor der træffes endelig beslutning om kapitaltilførsel.

Et kreditinstitut, der opfylder ansøgningsbetingelserne, har alene et retskrav på at forhandle om at få tilført kapital, så kreditinstituttet efter kapitaltilførslen har en kernekapital på 12 pct. Et kreditinstitut, der har en kernekapitalprocent på mindst 9, kan få en forøgelse af kernekapitalprocenten med 3. Baggrunden for dette er hensynet til, at kreditpakken i størst mulig udstrækning skal adressere risikoen for en kreditklemme ved at sikre den fornødne kapitalisering af kreditinstitutterne, som er vurderet til at svare til en kernekapitalprocent på 12 af de risikovægtede aktiver.

C. Ansøgningskrav og behandling af ansøgninger

C.1. Ansøgning om hybrid kernekapital

Finansrådet anfører, at ansøgningsfristen er meget kort, og at den bør forlænges med fx et år. Konkret foreslås det, at forløbet planlægges således, at pengeinstitutterne kan søge nu og blive godkendt på nuværende tidspunkt inden den 30. juni 2009, og at denne godkendelse herefter er gyldig i resten af året. Derudover bør ansøgningsfristen tage højde for, at en fusion mellem to pengeinstitutter efter den 30. juni 2009 kan tilsiige tilførsel af statslig hybrid kernekapital.

Danmarks Skibskredit anfører, at længere ansøgningsfrister vil gøre det muligt for kreditinstitutterne at trække på faciliteten i takt med, at behovet for ny hybrid kernekapital opstår. Særligt for Danmarks Skibskredit gælder det, at finansiering af nybyggede skibe sker ved afgivelse af tilbud, 1-3 år før lånet udbetales, hvorfor større fleksibilitet vil være at foretrække.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer anfører, at det kan være uklart, hvad der i § 5, stk. 1, nr. 4, menes med godkendt revisor. Det anbefales derfor, at der i lovteksten henvises til instituttets revision valgt i henhold til lov om finansiel virksomhed § 199.

Kommentar

Dansk økonomi er tydeligt påvirket af den globale finansielle krise og de svage internationale vækstforhold. Der er stor usikkerhed om, hvor dyb og langvarig den økonomiske krise bliver. En af de centrale faktorer er kreditinstitutternes kreditgivning i de kommende år. De statslige kapitalindsud skal bidrage til at normalisere udlånspolitikken og dermed mindske risikoen for en selvforstærkende negativ spiral mellem den finansielle sektor og samfundsøkonomien i øvrigt. Lovforslagets udgangspunkt er derfor, at der er ansøgningsfrist den 30. juni 2009 med henblik på at få de statslige kapitalindsud ud og medvirke til at normalisere udlånspolitikken.

Det vurderes at være muligt for kreditinstitutterne på baggrund af de kommende regnskaber for 2008 at opføre deres kapitalbehov inden for den i lovforslaget angivne frist. Skulle det vise sig nødvendigt fx af hensyn til den økonomiske udvikling, følger det af lovforslaget, at økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om at forlænge den generelle ansøgningsfrist for en nærmere afgrænset periode.

Det er udgangspunktet, at den hybride kernekapital udbetales umiddelbart efter aftaleindgåelsen. Økonomi- og erhvervsministeren kan dog i medfør af § 9, stk. 2, indgå aftale med et kreditinstitut om et senere udbetalingstidspunkt, men ikke senere end den 31. december 2009. Kreditinstituttet skal i givet fald også på dette senere tidspunkt opfylde lovens solvenskrav.

Henvisningen til "godkendt revisor" skal forstås i overensstemmelse med lov nr. 468 af 17. juni 2008 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven). Der er således tale om kreditinstituttets eksterne revisor valgt i henhold til lov om finansiel virksomhed § 199, og ikke en eventuel intern udpeget revisor.

C.2. Statslig tegningsgaranti

ATP finder det positivt, at der med forslaget etableres en ordning, hvorefter penge- og realkreditinstitutter kan ansøge staten om statsligt

indskud i form af tilførsel af hybrid kernekapital, ligesom staten kan udstede tegningsgaranti i forbindelse med kapitalrejsning.

Finansrådet og Finansforbundet finder det positivt, at der er mulighed for, at man kan ansøge staten om at afgive en tegningsgaranti for kapitalrejsning blandt andre investorer. Derudover mener Finansforbundet, at det bør overvejes at give mulighed for, at en flerhed af kreditinstitutter kan ansøge om tegningsgaranti for kapitalrejsning blandt andre investorer – eksempelvis udstedelse af virksomhedsobligationer.

Finansrådet finder endvidere, at bestemmelsen bør ændres, så en ansøgning om tegningsgaranti ikke udelukker en ansøgning om kapitalindskud.

Danske Advokater anfører, at det bør tydeliggøres, om tegningsgaranti kan stilles både ved gældsinstrumenter og aktier.

Kommentar

Det følger af lovforslaget, at det enkelte kreditinstitut, som et alternativ til, at der gives et statsligt kapitalindskud direkte, vil kunne anmode om, at staten afgiver en tegningsgaranti for en kapitalrejsning blandt andre investorer. Baggrunden for denne mulighed for statslig tegningsgaranti er, at andre investorer, fx institutionelle investorer eller aktionærer, kan bidrage til at løfte en del af kreditinstitutternes kapitalbehov. Det vil imidlertid ikke være muligt både at ansøge om kapitalindskud og om tegningsgaranti.

Statslig tegningsgaranti gives i henhold til lovforslaget efter en individuel vurdering. Tegningen skal omfatte hybrid kapital, der eventuelt skal kunne konverteres til aktier i tilfælde af, at udsteder kommer i økonomiske vanskeligheder. Det er derfor vanskeligt at tænke sig en obligationsserie med flere kreditinstitutter som debitorer.

Det er tanken, at tegningsgaranti skal gives i de tilfælde, hvor et kreditinstitut søger tilførsel af hybrid kernekapital fra andre investorer. I ansøgningen om garantitegning skal kreditinstituttet dokumentere, at der vil være andre investorer, der er villige til, eller i hvert fald har udvist interesse for, at investere i instituttet. Det er ikke et krav, at der skal fremlægges dokumentation for, at andre investorer vil investere for hele det samlede beløb, men det skal dokumenteres, at investorerne er interesserede i væsentlige dele heraf. Der er derfor ikke noget i den foreslåede bestemmelse, der forhindrer et kreditinstitut i at søge om en tegningsgaranti for et større beløb, end det der er udvist interesse for fra andre investorer.

Det er i øvrigt ikke hensigten med lovforslaget, at et kreditinstitut, der beder om en tegningsgaranti i stedet for en umiddelbar kapitaltilførsel,

skulle kunne få tilført aktiekapital fra staten i stedet for hybrid kernekapital.

D. Betingelser og vilkår for indskud af hybrid kernekapital

D.1. Lovforslagets § 8, stk. 2, om vilkår der gælder i den periode, et kreditinstitut modtager kapitalindskud

Realkreditforeningen mener, at det bør fremgå direkte af lovteksten, at vilkårene for det enkelte institut vil blive fastlagt efter individuel forhandling, sådan som det fremgår af de specielle bemærkninger til § 8, stk. 2.

Kommentar

De vilkår og betingelser, der fremgår af § 8, vil i udgangspunktet være gældende for de konkrete aftaler, der indgås med de enkelte kreditinstitutter. Som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er der imidlertid forskel på kreditinstitutterne både juridisk og organisatorisk, hvorfor der kan være behov for visse fravigelser, sådan som det fx fremgår af § 8, stk. 4. Vilårene vil derfor blive fastlagt efter individuel forhandling. Det er imidlertid klart, at der i aftalerne skal findes løsninger, der sikrer, at ingen kreditinstitutter stilles unødigt gunstigere end andre. Det klare udgangspunkt for statens indgåelse af aftaler med kreditinstitutterne er derfor, at alle selskaber er omfattet af vilkårene i § 8, hvorved der opnås størst mulig ligestilling institutterne imellem. Herved sikres der også et level playing field i konkurrencen mellem institutterne.

Der er allerede i lovforslagets § 8, stk. 10, en hjemmel til, at økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte øvrige konkrete vilkår i forbindelse med aftaleindgåelsen. Der er på denne baggrund ikke behov for, at dette også fremgår af lovteksten til § 8, stk. 2.

D.2. Lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 1, om at kapitalindskuddet har til formål at skabe luft i instituttets udlånspolitik

DE bemærker, at situationen i den finansielle sektor kræver et helt ekstraordinært indgreb, og derfor hilser foreningen forslaget velkommen. DE vil i de kommende måneder følge udviklingen tæt for at vurdere, om der faktisk sker forbedringer i udlånspolitikken for boligkøbere.

Realkreditforeningen mener, at det ud fra den sproglige formulering ikke er et vilkår, men en beskrivelse af formålet med ordningen, og at det derfor ikke bør indgå i opstillingen i § 8, stk. 2. Såfremt det fastholdes som et vilkår, påpeger Realkreditforeningen, at det er uklart, hvornår vilkåret anses for overholdt, særligt set i lyset af, at vilkårene kan sanktioneres.

Kommentar

Det vil være et vilkår i den individuelle aftale, at kapitalindskuddet har til formål at skabe luft i instituttets udlånspolitik, således at det klart

fremgår, hvad hensigten med kapitalindsuddet er. Kreditinstitutternes efterlevelse af vilkåret vil blandt andet kunne vurderes ud fra den halvårslige redegørelse, som instituttet skal udarbejde i medfør af lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 2. I bedømmelsen vil det indgå, at bankernes udlånspolitik skal være forenelig med det at drive en sund forretning og det forhold, at efterspørgslen efter udlån af sig selv vil falde, når konjunkturerne vender. Det er derfor heller ikke et krav, at kreditinstitutterne skal garantere et bestemt udlånsomfang.

D.3. Lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 3, om forbud mod kapitalnedsættelser mv.

Danske Advokater bemærker, at kapitalnedsættelser bør overvejes begrænset ”med udlodning til aktionærer”, idet der ikke er grund til at hindre anden kapitaltilpasning uden udlodning.

Kommentar

Hvis et institut har underskud og ønsker at tilføre ny aktiekapital, så bruger man nogle gange den teknik først at nedskrive den eksisterende aktiekapital til dækning af tab. Derefter tegner nye aktionærer ny kapital og udvander dermed de hidtidige aktionærer. Denne øvelse kan som udgangspunkt ikke finde sted med det nuværende forbud mod kapitalnedsættelser.

Der vil på den baggrund blive fremsat et ændringsforslag, således at det fremgår, at der ikke må foretages kapitalnedsættelser, hvor beløbet udbetales til aktionærer, garantier eller andelshavere. Det vil endvidere fremgå af bemærkningerne, at forbuddet også gælder ved annullation af egne aktier, eller efter henlæggelse til en særlig fond, hvor generalforsamlingen senere beslutter, at beløbet skal udbetales til aktionærer, garantier eller andelshavere.

D.4. Lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 4, om udstedelse af fonds- eller friaktier til favørkurs mv.

Finansforbundet er enig i bestemmelsens indhold men finder, at bestemmelsen bør udvides til også at omfatte bestyrelsesmedlemmer.

Finansrådet ønsker det bekræftet, at bestemmelsen ikke udelukker udstedelse af medarbejderaktier.

Danske Advokater anfører, at der bør præciseres, at forbud mod fonds- og friaktieudstedelse kun vedrører direktionen.

Kommentar

Bestemmelsen, der er i overensstemmelse med de krav, der er gældende i lov om finansiel stabilitet, indebærer, at et kreditinstitut ikke må udstede fonds- eller friaktier til favørkurs eller gøre brug af lignende fordelagtige ordninger til direktionen, før instituttet har tilbagebetalt det statslige kapitalindsud. Bestemmelsen er således udtrykkelig rettet mod

ordninger til direktionen og ikke til bestyrelsen eller de mere generelle ordninger for medarbejdere. Generelle medarbejderaktieordninger omfattes af ligningslovens § 7A omfattet således ikke af bestemmelsen.

D.5. Lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 5, om udbetaling af udbytte

Danmarks Skibskredit påpeger, at aktiestrukturen i Danmarks Skibskredit er tilrettelagt således, at B-aktionæren, Den Danske Maritime Fond, forlods modtager 15 pct. af årets overskud i udbytte. Fondens midler anvendes til at udvikle og fremme dansk skibsfart og værftsindustri, hvorfor det vil være gavnligt, hvis Den Danske Maritime Fond undtages fra det generelle forbud.

Kommentar

Der er et forbud mod udbyttebetalinger i perioden indtil 30. september 2010. Derefter må der udbetales udbytte, hvis det kan finansieres af det løbende overskud i instituttet. Kravet skal forhindre, at statslig kapital bliver udbetalt til aktionærerne. Den Danske Maritime Fond modtager, som B-aktionær, imidlertid som anført forlods 15 pct. af det årlige overskud i Danmarks Skibskredit i udbytte. Idet midlerne anvendes til at udvikle og fremme danske skibsfart og værftsindustri, findes det hensigtsmæssigt, at undtage Den Danske Maritime Fond fra det generelle forbud om udbyttebetaling, hvorfor der vil blive fremsat ændringsforslag herom. Det vil fortsat gælde, at også Danmarks Skibskredit derudover ikke må udbetale udbytte til de øvrige aktionærer, og at et eventuelt udbytte til Den Danske Maritime Fond skal kunne rummes indenfor det løbende overskud.

D.6. Lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 6, om anvendelse af midler til at kapitalisere koncernens øvrige virksomheder mv.

Finansrådet anfører, at forbuddet mod at erhverve egne aktier er meget absolut og bør opløses. Der bør åbnes mulighed for, at beholdningen af egne aktier kan variere inden for visse rimelige grænser, fx en mindre procentsats end den i vedtægterne normalt fastsatte grænse på 10 pct. Det er endvidere Finansrådets opfattelse, at muligheden for at foretage et aktietilbagekøb bør ligestilles med reglerne for at foretage betaling af aktieudbytte, dvs. der skal være mulighed for dette efter den 1. oktober 2010.

Danske Advokater finder, at formuleringen i 2. pkt. om, ”De vilkår, der er nævnt i..” gør sætningen upræcis. Det er uklart, om der er taget stilling til alle konsekvenser af et vidtrækkende krav om ophævelse af stemmebegrænsninger eller stemmedifferentiering. Der kan således være ekspropriative elementer i et sådant krav. Der er også betydelig risiko for, at indskudsmuligheden vil få en meget begrænset anvendelse og derfor ikke nå det ønskede mål om at støtte udlånsvirksomhed henset til, at mange også betydelige danske pengeinstitutter har stemmebegrænsninger og stemmelofter i dag. Der kan endvidere være skattemæssige konsekvenser af at ændre aktiers rettigheder, og det bør afklares, om det konkret skal undtages ved en eventuel ændring for at anvende loven.

Kommentar

Det kan være fornuftigt, at et kreditinstitut har en beskeden egenbeholdning af egne aktier til brug for værdipapirhandel for kunder. Der vil derfor blive fremlagt et ændringsforslag om en bagatelgrænse for kreditinstitutters køb af egne aktier, som videresælges til instituttets kunder.

De vilkår, der er nævnt i første pkt., er vilkårene om, at kreditinstituttet ikke må anvende midler til at kapitalisere koncernens øvrige virksomheder, bortset fra egne datterselskaber, eller til at erhverve egne aktier eller aktier i andre selskaber i koncernen. Ordningen med statslige kapitalindskud er målrettet mod at sikre øget kreditgivning i Danmark. Derfor skal kapitalen som udgangspunkt ikke kunne føres til et moderselskab eller søsterselskab. Formålet er at sikre, at kapitalindskuddene anvendes til at skabe rum til udlånsvirksomhed samt undgå, at kapitalindskuddet skaber konkurrenceforvridning på fx forsikrings- og pensionsområdet mellem koncernforbundne selskaber og andre selskaber. Et kreditinstitut kan ved aftaleindgåelsen opnå dispensation fra disse vilkår for modtagelse af kapitalindskud.

Staten vil i tilfælde af en tvangsmæssig konvertering, i tilfælde af at instituttet kommer i vanskeligheder, kunne få væsentlige ejerandele på over 50 pct. Såfremt et kreditinstitut har stemmeretsbegrænsninger, får staten imidlertid ikke en indflydelse svarende til en normal majoritetsaktionær, hvilket ikke er hensigtsmæssigt, da det forhindrer staten i at forsvare værdien af sine aktier, eksempelvis ved at gennemtvinge et salg af selskabet. Derfor vil staten ved indskud af hybrid kernekapital, der udgør mere end 35 pct. af kernekapitalen, stille krav om, at eventuelle stemmeretsbegrænsninger og ejerlofter ophæves af selskabets generalforsamling. Det er herefter generalforsamlingen, der må vurdere, om fordelene ved at modtage et statsligt kapitalindskud opvejer eventuelle bekymringer i forhold til ophævelse af stemmeretsbegrænsninger og ejerlofter. Dette ændrer ikke ved, at indgåelse af aftale med staten om et kapitalindskud er frivilligt for det enkelte kreditinstitut.

D.7. Lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 7, om forbud mod iværksættelse af nye aktieoptionsprogrammer mv.

Finansforbundet er enig i bestemmelsens indhold, men finder, at bestemmelsen bør udvides til også at omfatte bestyrelsesmedlemmer.

Kommentar

De finansielle virksomheder spiller en særlig rolle i samfundsøkonomien og forvalter betroede midler. Det stiller helt særlige krav til incitamentsstrukturen i kreditinstitutterne, idet det er afgørende, at der ikke er uhensigtsmæssige aflønningsstrukturer. Det gælder særligt i en situation, hvor staten låner penge til sektoren.

Efter bestemmelsen i § 8, stk. 2, nr. 7, må et kreditinstitut, som modtager kapitalindskud, derfor ikke iværksætte nye aktieoptionsprogrammer eller andre lignende ordninger til direktionen eller forlænge eller forny eksisterende programmer. Bestemmelsen er rettet mod direktionen i kreditinstitutterne, idet det er sådanne ordninger, der øger risikoen for, at omfattede personer udviser en uhensigtsmæssig risikovillighed. Det skal i øvrigt bemærkes, at Komitéen for god selskabsledelse allerede har fastsat anbefalinger om, at bestyrelsen i børsnoterede selskaber ikke aflønnes med aktieoptionsprogrammer.

D.8. Lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 8 og 9, om aflønning

Finansforbundet kan ikke støtte forslagene til bestemmelser, idet lønfastsættelse sker efter forhandling på baggrund af kompetencer og ansvar, og sådanne bestemmelser forventer forbundet ikke vil have nogen løndæmpende effekt eller sikre bedre ledelse. Finansforbundet er dog enig i, der indenfor sektoren skal være fokus på at have sunde strukturer og honorering af ledelsen.

DI undrer sig over, at man fra politisk side vil gribe ind overfor aflønningsforhold for bankdirektører. Det bør være et anliggende mellem generalforsamlingen/bestyrelsen og den enkelte direktør. DI ser tiltaget som et brud på grundprincipperne for det danske arbejdsmarked.

Kommentar

Det fremgår af den politiske aftale af den 18. januar 2009, at de finansielle virksomheder spiller en særlig rolle i samfundsøkonomien, og at det derfor er afgørende, at der ikke er uhensigtsmæssige aflønningsstrukturer, og at der er stor gennemsigtighed om aflønningen. Særligt er det væsentligt i en situation, hvor staten låner penge til sektoren.

D.9. Lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 10, om rentebetaling

Finansrådet lægger til grund, at minimumsforrentningen på 10 pct., der nævnes i bemærkningerne, er et eksempel, som udtrykker en individuelt fastsat rente og ikke er udtryk for en rente, som alle pengeinstitutter skal acceptere uanset individuelle forhold. Finansrådet har vanskeligt ved at se sammenhængen mellem dette udsagn og de i bemærkningerne nævnte eksempler.

Danmarks Skibskredit bemærker, at det i bemærkningerne er uklart, om en minimumsforrentning på 10 pct. kun gælder for kreditinstitutter, der udbetaler udbytte, eller om det også gælder kreditinstitutter, der ikke udbetaler udbytte. Det er endvidere uklart, hvorvidt en løbende minimumsforrentning på 10 pct. kun gælder for kreditinstitutter med en "god" rating, og om en løbende minimumsforrentning for et "dårligt" rated kreditinstitut eksempelvis stiger til 12,25 pct. efter 3 år. Såfremt det er tilfældet, bør størrelsen af den løbende minimumsforrentning for kreditinstitutter med lavere rating end "god" oplyses.

Kommentar

Forretningen på 10 pct., der omtales i bemærkningerne, er den forventede gennemsnitlige rente for kapitalindskuddet. Som det fremgår af § 8, stk. 2, nr. 10, fastsættes renten individuelt for hvert institut. Der skelnes ikke mellem et instituttet udbetaler udbytte eller ej.

Ved aftaleindgåelsen fastsættes en forrentning, der gælder i hele lånets løbetid, idet renten dog kan stige til 125 pct. af udbyttet. Samlet set forventes forrentningen i gennemsnit at være 10 pct. årligt, men for det enkelte kreditinstitut kan den både være lavere og højere afhængig af risikoen.

D.10. Lovforslagets § 8, stk. 4, om udbetaling af udbytte

Finansforbundet finder, at et egentligt forbud skal erstattes af kvalificerede krav for udbyttebetalingen, idet muligheden for udbetaling tiltrækker aktionærer og dermed styrker det enkelte institut.

Kommentar

Det blev i forbindelse med den politiske aftale af den 5. oktober 2008 om sikring af finansiel stabilitet og i aftalen mellem regeringen og Det Private Beredskab fastsat en række restriktioner, herunder forbud mod udbyttebetaling. Forbuddet ophører den 30. september 2010, når den generelle statslige garantiordning udløber. For at stille alle kreditinstitutter, der modtager et statsligt kapitalindskud, lige i konkurrencen, er bestemmelsen gjort til et vilkår for at modtage et kapitalindskud, uanset om det enkelte kreditinstitut er omfattet af de gældende restriktioner.

D.11. Lovforslagets § 8, stk. 6, om omdannelse til aktiekapital

Finansrådet forstår bestemmelsen således, at spørgsmålet om afholdelse af generalforsamling beror på, om instituttet ved indgangen til ordningen modtager hybrid kernekapital over eller under 35 pct. af kernekapitalen. Hvis pengeinstituttet ved tilslutning til ordningen er under 35 pct., kræves der ikke en generalforsamlingsvedtagelse og således ikke nogen vedtægtsændringer. Tidspunktet for denne afgørelse er på ansøgningstidspunktet, og efterfølgende udvikling i pengeinstituttets kapitalforhold er uden betydning. Hvis instituttet på tidspunktet for indgangen er over 35 pct., er instituttet forpligtet til at drage omsorg for, at der sker en i hvert fald betinget ophævelse af instituttets regler om stemmeretsbegrænsninger. Ved den betingede ophævelse forstås, at ikrafttrædelsen kan udskydes, således at den kun træder i kraft, såfremt instituttet måtte komme i vanskeligheder, og Finanstilsynet derfor vil kræve, at den hybride kapital konverteres til aktiekapital.

Danske Advokater finder, at der som minimum bør være en præcis beskrivelse af, hvilke "vanskeligheder" som skal foreligge, for at der kan kræves konvertering.

Kommentar

Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i det foreliggende udkast til direktiv om kreditinstitutters kapital. Der vil blive udarbejdet et selvstændigt notat herom.

D.12. Lovforslagets § 8, stk. 7, om statens dispositionsret og kreditinstitutternes mulighed for at indfri det statslige kapitalindskud

Finansrådet og Realkreditforeningen anfører, at det ikke fremgår, om der er tale om hel eller delvis indfrielse. Det bør som minimum fremgå af bemærkningerne, hvorvidt der kan ske delvis indfrielse.

Finansrådet ønsker en bekræftelse af, at staten og kun staten kan udøve retten til at konvertere fordringerne ifølge den hybride kapital til aktier i banken, og at staten ikke kan sælge fordringerne ifølge den hybride kernekapital til tredjemand med ret for denne til at udøve retten til konvertering.

Realkreditrådet anfører, at der skal være lempeligere og mere fleksible krav til indfrielse af hybrid kernekapital. Statens kapitalindskud kan indfries med Finanstilsynets tilladelse tidligst 3 år efter indbetalingen. Men den kan kun indfries, hvis gælden erstattes af indbetalt kernekapital af mindst samme kvalitet, eller hvis kernekapitalen efter indfrielsen udgør mindst 12 pct. Realkreditrådet ser kravet om en kernekapitalprocent på mindst 12 efter indfrielsen som et hårdt krav, kravet bør i stedet være i forhold til solvensprocenten. Derudover mener Realkreditrådet, at det bør overvejes, om det er hensigtsmæssigt at lade indfrielseskursen stige fra 100 til 105 allerede i det 6. år, idet det er bekymringen, at det giver tilskyndelse til, at den samlede mængde kapital indfries samtidig, således at institutterne dermed ønsker at optage ny ansvarlig kapital i markedet på samme tid. Denne problemstilling kan reduceres ved at give adgang til delvis indfrielse.

Danmarks Skibskredit ønsker en præcisering af, hvorvidt kriteriet om at den hybride kernekapital kun kan indfries, hvis gælden erstattes af indbetalt kernekapital af mindst samme kvalitet, eller hvis kernekapitalen efter indfrielsen udgør mindst 12 pct., også gælder ved indfrielse 5 år efter indbetalingen.

Kommentar

I henhold til de forventede kommende direktivbestemmelser om hybrid kernekapital, er der først mulighed for indfrielse af hybrid kernekapital efter 5 år. Hybrid kernekapital med mulighed for en rentestigning i henhold til forslag til § 132, stk. 1, nr. 12 og 13, i lov om finansiel virksomhed kan først indfries efter 10 år, dog således at Finanstilsynet kan dispensere ned til 5 år i særlige tilfælde.

Den foreslåede mulighed for undtagelse fra dette krav for hybrid kernekapital, der er udstedt i medfør af lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter, er således en lempelse af det generelle varighedskrav for hybrid kernekapital, herunder kravene i de forventede kommende direktivbestemmelser. Det vurderes, at sådanne undtagelser kan accepteres for hybrid kernekapital udstedt i forbindelse med statslige hjælpepakker.

Det er dog en betingelse, at der i stedet stilles supplerende krav med henblik på at undgå, at den statslige hybride kernekapital indfries, uden at det udstedende institut har en fornøden økonomisk styrke. Et krav om, at kernekapitalprocenten skal være mindst 12 efter indfrielse sikrer, at kreditinstitutter efter indfrielse vil have en finansiell robusthed, svarende til mindstekravet til institutter, der modtager hybrid kernekapital, jf. forslaget til § 3 i lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter.

Indfrielse efter 3 år kræver, at kreditinstituttets finansielle robusthed ikke falder under niveauet, som forudsat i forslaget til § 3, stk. 1, i lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter.

I bestemmelsen om indfrielse efter 5 år i forslaget til § 132, stk. 1, nr. 4, er udgangspunktet, at kreditinstitutterne gennemfører fuld indfrielse af det statslige kapitalindskud. Det skyldes hensynet til statens interesser, herunder at det statslige kapitalindskud alene skal være af midlertidig karakter.

En mulighed for delvis indfrielse kan forlænge det tidsrum, hvor staten stiller kapital til rådighed for kreditinstitutterne. Når de finansielle markeder virker igen, og kreditinstitutterne ønsker at gennemføre indfrielse, må det forventes, at det for kreditinstitutterne ideelt set ikke gør den store forskel, om de skal rejse kapital (via udstedelse af anden hybrid kernekapital eller aktier) til fuld eller delvis indfrielse.

Der kan dog være tilfælde, hvor det kan være berettiget, at kreditinstitutterne får en vis begrænset mulighed for at vælge delvis indfrielse under hensyntagen til varetagelsen af statens interesser. Det foreslås derfor, at der gives mulighed for, at økonomi- og erhvervsministeren kan give dispensation fra kravet om fuld indløsning.

I forhold til bemærkningen fra Danmarks Skibskredit, kan det bemærkes, at dette krav ikke gælder ved indfrielse efter 5 år i henhold til forslag til § 132, stk. 4 i lov om finansiell virksomhed. Betingelsen om, at gælden erstattes af indbetalt kernekapital af mindst samme kvalitet, eller hvis kernekapitalen efter indfrielsen udgør mindst 12 pct., gælder således kun ved indfrielse før det 6. år. Muligheden for indfrielse før det 6. år er en undtagelse, der kun gælder for statslige kapitalindskud, der er udstedt i medfør af lov om statslig kapitalindskud i kreditinstitutter. De nævnte

betingelser er særlige betingelser, der knytter sig til en så tidlig indfrielse.

D.13. Lovforslagets § 8, stk. 8, om betaling af statens udgifter

Danmarks Skibskredit anfører, at omkostningerne bør præciseres forud for aftaleindgåelse.

Kommentar

Det følger af bestemmelsen, at de kreditinstitutter, der tilføres hybrid kernekapital, skal betale statens udgifter til eksterne rådgivere og administration af ordningen. Økonomi- og erhvervsministeren vil fastsætte nærmere regler herfor, idet kun omkostninger, der direkte kan henføres til de statslige kapitalindskud, vil kunne dækkes. Det forventes, at det enkelte pengeinstitut vil skulle betale dels et fast bidrag, dels et bidrag, der afhænger af kapitalinskuddets størrelse.

D.14. Lovforslagets § 8, stk. 9, om datterselskaber af udenlandske koncerner

Finansrådet konstaterer, at der inden for rammerne af level playing field er åbnet mulighed for, at datterselskaber af udenlandske koncerner kan deltage i kreditpakken. Finansrådet lægger vægt på, at muligheden for at forhandle vilkårene individuelt og derved fraviges helt eller delvist for datterselskaberne er begrundet i selskabernes særlige forhold, herunder deres koncernmæssige tilknytning.

Kommentar

Udgangspunktet er, at alle kreditinstitutter med hjemsted i Danmark er underlagt de samme regler. Udenlandske kreditinstitutters datterselskaber i Danmark er derfor som udgangspunkt underlagt de samme regler.

Kreditinstitutterne i Danmark er imidlertid meget forskellige, og der er derfor i et vist omfang behov for at kunne tilpasse løsningerne til institutternes situation. Det gælder særligt i forhold til de udenlandske kreditinstitutters datterselskaber i Danmark, idet det ikke er muligt at underlægge udenlandske moderselskaber dansk lovgivning. Det er dog samtidig klart, at der i aftalerne skal findes løsninger, der sikrer, at de udenlandske pengeinstitutter ikke stilles unødigt gunstigere end danske kreditinstitutter.

Dispensationsadgangen vil alene blive anvendt snævert, hvor datterselskabets koncernmæssige tilknytning gør en dispensation nødvendig. Det er ikke tanken, at der skal gives dispensation for reglerne vedrørende direktions aflønning og andre forhold, der ikke er særlige for danske selskaber i udenlandske koncerner.

D.15. Lovforslagets § 8, stk. 10, om fastsættelse af øvrige vilkår

Danske Advokater anfører, at bemærkningerne omkring due diligence ikke forekommer rigtige, da vilkårene for opfyldelse af diverse solvens-

og kapitalkrav oplyses fuldt ved ansøgningen, hvor der ikke kan laves en meningsfyldt *due diligence* af disse forhold i forbindelse med en ansøgnings behandling.

Kommentar

Lovforslagets § 8, stk. 10, giver økonomi- og erhvervsministeren hjemmel til at fastsætte øvrige vilkår i forbindelse med indgåelsen af aftaler om kapitalindskud med de enkelte kreditinstitutter. Det kan være et vilkår, at der skal gennemføres en due diligence, men det er på nuværende tidspunkt vanskeligt at fastslå, om det vil være et krav, da staten naturligtvis endnu ikke har modtaget ansøgninger om statslig kapitalindskud. Due diligence er således alene et eksempel på, hvad der kan indgå som et øvrigt vilkår.

E. Udbetaling

Danmarks Nationalbank bemærker, at det i bemærkningerne til lovforslagets § 9, stk. 5, fremgår, at udbetalingen efter nærmere aftale kan ske i danske kroner, euro eller anden kapital. Nationalbanken har forstået, at det ikke er hensigten, at indskud i pengeinstitutter skal kunne ske i anden valuta end danske kroner, og at bemærkningen er tænkt i forbindelse med de situationer, hvor der søges om en statslig tegningsgaranti, hvor tegningsgarantien kan gives i en anden valuta end danske kroner. Nationalbanken anmoder om at blive inddraget i sådanne sager.

Danmarks Skibskredit anfører, at Danmarks Skibskredit forstår bemærkningerne til § 9, stk. 5, således, at der kan ansøges om indskud af hybrid kernekapital i fx dollars, hvilket bør præciseres i bemærkningerne.

Kommentar

Af bemærkningerne til § 9, stk. 5, fremgår det, at udbetalingen efter nærmere aftale kan ske i danske kroner, euro eller anden kapital.

Det har imidlertid ikke været hensigten, at indskud i kreditinstitutter skal kunne ske i en anden valuta end danske kroner. Bemærkningen gælder således ikke for udbetalingen af den hybride kernekapital, idet denne udbetaling vil ske i danske kroner.

Bemærkningen til bestemmelsen om udbetalingsvalutaen er tænkt i forhold til de situationer, hvor et kreditinstitut ansøger staten om at afgive en tegningsgaranti for instituttets kapitalrejsning blandt andre investorer. Når et kreditinstitut ønsker at rejse kapital blandt andre investorer, vil det (ofte) ske i anden valuta end danske kroner, fx. euro eller dollar, for derigennem at tiltrække investorer fra udlandet. Såfremt det ikke lykkes kreditinstituttet at afsætte alle obligationerne til andre investorer, skal staten, når der er afgivet en tegningsgaranti, købe de resterende obligationer på samme vilkår som de andre investorer, herunder i forhold til valuta. Bemærkningerne til § 9, stk. 5, skal således

ses i sammenhæng med, at staten skal have mulighed for at give tegningsgaranti i forhold til kapitalrejsning i andre valuta end danske kroner.

En kapitalrejsning i en anden valuta end danske kroner kunne eksempelvis være acceptabelt for staten, hvis et pengeinstitut har tilkendegivelser fra udenlandske investorer om, at de vil tegne eksempelvis 50 pct. af den ønskede kapital, hvis kapitalforhøjelsen udstedes i euro. Dette vil der skulle tages konkret stilling til i de enkelte tilfælde, og det er således alene en mulighed, at det kan aftales.

F. Aktieselskabslovens kapitel 6

Danske advokater bemærker, at henvisningen til kapital 6 i aktieselskabsloven ikke er uden problemer. Såfremt den hybride kernekapital forlods er tillagt en konverteringsret, stiller det krav om godkendelse på en generalforsamling. Hvis det konvertible lån udstedes til kurs pari med en konverteringsret til kurs pari, skal der i medfør af ligeretsgrundsætningen være en fortegningsret for alle aktionærer, og realiteten vil være, at der gives ret til tegning af meget betydelige kapitalandele sammenlignet med pengeinstitutternes nuværende aktiekapital, hvilket kan være forhindrende for anvendeligheden af modellen. Udstedes det konvertible lån i stedet til markedskurs, vil der være en udfordring med den nødvendige vedtagelse. Der er ikke umiddelbart oplysning om, hvorledes den tidsmæssige sammenhæng med ansøgningen og iagttagelse af vilkår tænkes etableret. Den manglende angivelse af slutdato for konverteringsret bringer som udgangspunkt denne uden for kapitel 6 i aktieselskabsloven og fjerner dermed hjemlen.

Kommentar

Beslutning om optagelse af lånet og udstedelse af det konvertible gældsbrief er med henvisningen til aktieselskabslovens kapitel 6 overladt til generalforsamlingen. Dette betyder endvidere, at generalforsamlingen under overholdelse af aktieselskabslovens vedtagelsesregler kan fravige fortegningsretten samt beslutte en eventuel favørkurs til långiver.

Staten vil i tilfælde af en tvangsmæssig konvertering kunne få ejerandele på væsentligt over 50 pct. Såfremt et kreditinstitut har stemmeretsbegrænsninger, får staten imidlertid ikke en indflydelse svarende til en normal majoritetsaktionær, hvilket ikke er hensigtsmæssigt, da det forhindrer staten i at forsvare værdien af sine aktier eksempelvis ved at gennemtvinge et salg af selskabet. Derfor vil staten ved indskud af hybrid kernekapital, der skal kunne udgøre mere end 35 pct. af kernekapitalen, stille krav om, at eventuelle stemmeretsbegrænsninger og ejerlofter ophæves af selskabets generalforsamling. Det er så generalforsamlingen, der må vurdere, om fordelene ved at modtage et statsligt kapitalindskud opvejer eventuelle bekymringer i forhold til ophævelse af stemmeretsbegrænsninger og

ejerlofter. Forslaget ændrer ikke ved, at indgåelse af aftale med staten om et kapitalindskud er frivilligt for det enkelte kreditinstitut.

Det er forudsat, at statslige kapitalindskud i danske pengeinstitutter - i form af hybrid kernekapital - i tilfælde af en konvertering til aktiekapital mindst vil ske til den pålydende værdi per aktie, dvs. kurs pari. Dette er i overensstemmelse med reglen i aktieselskabslovens § 13, stk. 1, hvoraf det følger, at det beløb, som skal betales for en aktie, ikke må være lavere end aktiens pålydende værdi.

Det er i øvrigt uden betydning for adgangen til at konvertere det konvertible gældsbevægelse til aktier, om markedsprisen eller kursen på det konvertible gældsbevægelse er mindre end det konvertible gældsbevægelses pålydende værdi, idet dette ikke vil være i strid med reglen i aktieselskabslovens § 13, stk. 1, hvoraf det følger, at det beløb, som skal betales for en aktie, ikke må være lavere end aktiens pålydende, da selskabet (kreditinstituttet), ved statens indbetaling af den hybride kernekapital, har fået det nominelle beløb, der er påført det konvertible gældsbevægelse.

Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 41, stk. 1, om, at generalforsamlingen kan træffe beslutning om optagelse af lån mod obligationer eller andre gældsbeviser, der giver långiveren ret til at konvertere sin fordring til aktier i selskabet, er ikke til hinder for, at staten alene kan konvertere hybrid kernekapital til aktierne i henhold til de særlige regler, der gælder herfor i lov om finansiel virksomhed, herunder at det alene kan ske med Finanstilsynets samtykke. Det bemærkes endvidere, uanset lånet ikke har en udløbsdato, anses aktieselskabslovens kapitel 6 for opfyldt, såfremt lånets konvertering eller indfrielse afhænger af objektive konstaterbare hændelser, som er uden for låntagerens kontrol. Det væsentlige er således, at låntagerens aktionærer ved vedtagelsen af lånet er oplyst om, hvilke omstændigheder der kan føre til konvertering eller lånets indfrielse. Der lægges yderligere vægt på, at det er långiver, som kan forlange lånet konverteret til aktier.

G. Tilsyn og sanktioner

Lovforslagets § 12 om Økonomi- og Erhvervsministeriets tilsyn og afgivelse af redegørelse

Finansforbundet finder det positivt, at der skal udarbejdes halvårlige redegørelser.

DI finder det positivt, at den bagvedliggende aftale for lovforslagene indebærer, at udviklingen af lånemarkederne fortsat følges meget nøje, herunder om de foreslåede lovændringer vil få den forventede effekt.

Danmarks Nationalbank vil gerne deltage i den drøftelse af Økonomi- og Erhvervsministeriets redegørelse, der i henhold til bemærkningerne vil være med relevante organisationer.

Kommentar

Økonomi- og Erhvervsministeriet vil hvert halve år udarbejde en samlet redegørelse om udviklingen i kreditmulighederne. Redegørelsen vil blive drøftet med relevante parter, herunder også Nationalbanken.

H. Etablering af en eksportlåneordning under Eksport Kredit Fonden

DI noterer med tilfredshed, at der med aftalen i regi af Eksport Kredit Fonden etableres en eksportlåneordning, der skal bidrage til finansiering af danske virksomheders eksportforretninger. Ordningen vil dog ikke påvirke de korte eksportkreditter (under 2 år) i sin nuværende form. DI opfordrer derfor til, at der snarest findes en løsning herpå.

Kommentar

Med hensyn til forsikring af korte kreditter til købere inden for EU og det meste af OECD, er det korrekt, at disse kreditter i henhold til EU-regler betragtes som markedsmæssige, dvs. at de skal dækkes af det private forsikringsmarked.

Med henblik på at imødegå den aktuelle krise er der i tilknytning til disse EU-regler for nylig i EU vedtaget en lempet proces, hvorefter der kan opnås dispensation til statslig eksportkreditforsikring, hvis det private kreditforsikringsmarked ikke kan dække behovet.

Som et led i kreditpakken vil Eksport Kredit Fonden også skulle tilbyde garantier mv. for eksportprojekter med kortere kredittider end 2 år. Økonomi- og Erhvervsministeriet vil derfor søge om dispensation hos Kommissionen.

3.1.1. Ændringer af lov om finansiel virksomhed**I. Forbud mod kreditinstitutters programmer med lånefinansieret salg af egne aktier og garantbeviser**

Finansrådet kan tilslutte sig sigtet med bestemmelsen. Finansrådet anmoder dog om, at bestemmelsen undtager professionelle investorer og godkendte modparter, som defineret i værdipapirhandelsloven.

Danske Advokater bemærker, at det kan overvejes at tydeliggøre, at det er tilladt at yde lån på kundens anmodning til aktiekøb.

Kommentar

Der er som udgangspunkt behov for et absolut forbud. Der er set eksempler på, at erhvervsdrivende er blevet underlagt et pres for at købe aktier i det institut, hvor den erhvervsdrivende har et lån, og at lånet ellers ville blive opsagt. Nogle af disse erhvervsdrivende opfylder kriterierne for at være professionelle investorer. Det absolutte forbud skal dog ikke gælde for godkendte modparter. Ved godkendt modparter forstås bl.a. investeringsselskaber, kreditinstitutter, pensionskasser og forsikringsselskaber.

Det fremgår allerede af bemærkningerne til bestemmelsen, at der ikke indføres et egentligt forbud mod, at et pengeinstitut sælger aktier eller garantbeviser til en kunde, men at der indføres et forbud mod, at pengeinstituttet af egen drift tilbyder lånefinansiering til køb af egne aktier eller garantbeviser.

J. Aflønning af direktionsmedlemmer i kreditinstitutter

Finansforbundet kan ikke støtte forslagene til bestemmelser, idet lønfastsættelse sker efter forhandling på baggrund af kompetencer og ansvar, og sådanne bestemmelser forventer forbundet ikke vil have nogen løndæmpende effekt eller sikre bedre ledelse. Finansforbundet er dog enig i, der indenfor sektoren skal være fokus på at have sunde strukturer og honorering af ledelsen.

DI undrer sig over, at man fra politisk side vil gribe ind overfor aflønningsforhold for bankdirektører. Det bør være et anliggende mellem generalforsamlingen/bestyrelsen og den enkelte direktør. DI ser tiltaget som et brud på grundprincipperne for det danske arbejdsmarked.

Forsikring & Pension undrer sig over, at der med indførelsen af §§ 77 a og 77 b gennemføres en regulering af aflønningsformerne i forsikringsselskaber og pensionskasser, uden at der har været drøftelser med Forsikring & Pension herom. Forsikring & Pension har ingen modvilje mod kravet, men vil gerne involveres i de drøftelser, som der i henhold til den politiske aftale vil være om den nærmere specifikation af kravene.

Rigsrevisionen bemærker, at der i bemærkningerne til § 77 a omtales en begrænsning i de variable løndele i bestyrelsesmedlemmers og direktørers aflønning, mens der i bestemmelsen alene omtales direktionsmedlemmer.

Kommentar

Det fremgår af den politiske aftale af den 18. januar 2009, at da de finansielle virksomheder spiller en særlig rolle i samfundsøkonomien, er det afgørende, at der ikke er uhensigtsmæssige aflønningsstrukturer, og at der er stor gennemsigtighed om aflønningen. Særligt er det væsentligt i en situation, hvor staten låner penge til sektoren.

Det fremgår af forslaget til § 77 a, stk. 3, at økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om aflønning. Bemyndigelsesbestemmelserne vil kunne udmøntes i bekendtgørelser, som forventes sendt i høring med henblik på at få organisationernes input.

I forhold til Rigsrevisionens kommentar bemærkes det, at der er tale om en fejl i bemærkningerne. Det fremgår imidlertid korrekt af selve lovteksten, at aflønningen alene vedrører direktionerne.

K. Øget åbenhed og forbrugerbeskyttelse på det finansielle område

Dansk Aktionærforening finder det positivt, at Finanstilsynet styrkes, og at der indføres mere åbenhed omkring dialogen mellem tilsynet og kreditinstitutterne.

Finansforbundet mener, at der bør udvises forsigtighed med hensyn til at offentliggøre det individuelle solvensbehov, idet forbundet stiller spørgsmålstegn ved, om det overhovedet giver den brede offentlighed et brugbart billede, idet offentliggørelsen i visse situationer kan skabe problemer for et institut, som ellers ikke ville være opstået, og som kan være fatale.

Realkreditforeningen har noteret sig, at reglerne om offentliggørelse i § 347 i lov om finansiel virksomhed vil blive fastsat efter drøftelser med branchen.

Forsikring & Pension bemærker, at det ikke er uproblematisk at fastsætte regler om offentliggørelse af individuelle solvensbehov, og det skal vurderes i forhold til det kommende solvens II-regime. Derudover anfører *Forsikring & Pension*, at der i forhold til ændringen af Forbrugerombudsmandens kompetencer kan opstå større uklarhed i relation til kompetenceforholdet mellem Forbrugerombudsmanden og Finanstilsynet, hvorfor det foreslås at lave en klarere præcisering af kompetenceafgrænsningen.

Kommentar

Offentligheden bør have mulighed for at få et indblik i penge- og realkreditinstitutternes finansielle styrke.

Det er ikke tanken, at offentliggørelse af individuelt solvensbehov skal stå alene. Solvensbehovsprocenten skal ledsages af en forklaring fra instituttet om, hvad tallet udtrykker, og hvilke opgørelser og forudsætninger tallet er baseret på. Det er ledelsens ansvar at sørge for en tilstrækkelig kommunikation til offentligheden, således at eventuelle misforståelser undgås. Det er opfattelsen, at offentligheden har en klar interesse i at få flere oplysninger om realkredit- og pengeinstitutter, og denne interesse opvejer i dette tilfælde de ulemper, offentliggørelsen af solvensbehovet konkret kan give enkelte institutter. De nærmere regler om offentliggørelsen vil i øvrigt blive udstedt af Finanstilsynet efter forhandling med branchen. Regeringen følger udviklingen i EU tæt for så vidt angår kravene til kreditinstitutters solvens. I den forbindelse vil regeringen arbejde for, at der også på EU-niveau arbejdes hen imod en større gennemsigtighed og åbenhed.

Lovforslaget ændrer ikke ved kompetencefordelingen mellem Forbrugerombudsmanden og Finanstilsynet. Finanstilsynet skal fortsat varetage de opgaver, som tilsynet har i dag, herunder påse, at god skikreglerne overholdes. Formålet med lovforslaget er at styrke Forbrugerombudsmandens mulighed for at anlægge sager om krav bl.a.

gennem, at Forbrugerombudsmanden orienteres af Finanstilsynet i de situationer, hvor Finanstilsynet som led i sin tilsynsvirksomhed bliver opmærksom på, at kunder kan have lidt et tab.

L. Ændring i lov om investeringsforeninger og specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger mv.

InvesteringsForeningsRådet bemærker, at den i forslaget anvendte terminologi "virksomhedens kunder" ikke er velegnet, da det ikke herved tydeligt vil fremgå, at bestemmelsen er rettet mod private investorer, som opfylder forbrugerkriterierne. Rådet foreslår i stedet, at "virksomhedens kunder" erstattes med "private investorer i en kollektiv investeringsordning".

Kommentar

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at der er tale om en forbrugerbeskyttende regel. Samme bestemmelse er indsat både i lov om finansiel virksomhed og i lov om værdipapirhandel m.v. Herved sikres ensartethed i de tre love. Ordet "kunde" benyttes i øvrigt allerede i bekendtgørelsen om god skik for investeringsforeninger, specialforeninger og hedgeforeninger samt udenlandske investeringsinstitutter.

3.2. Forslag til ændring af lov om finansiel stabilitet

M. Sikring af rettidig betaling

ATP anfører, at præciseringen i § 1, nr. 2, om, at Afviklingsselskabet sikrer rettidig betaling, i sammenhæng med lovens § 17, stk. 3, medfører en uhensigtsmæssighed, idet kreditor ikke har rådighed over processen dels i forhold til at få afsagt konkursdekret, dels overfor Finanstilsynet/Afviklingsselskabets pligter til sikring af simple kreditors krav. ATP foreslår, at fristen i § 17, stk. 3, i stedet knyttes til indgivelse af konkursbegæringen og ikke til selve afsigelsen af konkursdekret.

Kommentar

Afviklingsselskabet har til formål at garantere, at alle simple kreditorer og indskydere i pengeinstitutter og filialer omfattet af ordningen dækkes fuldt ud indtil ordningens ophør. Den statslige garantiordning beskytter derfor indtil ordningens udløb den 30. september 2010 de simple kreditors krav, der forfalder senest den 30. september 2010, og som ikke får deres forfaldne krav dækket rettidigt indenfor denne periode. Det følger endvidere af bestemmelsen i § 17, stk. 4, at såfremt Finanstilsynet senest den 30. september 2010 har fastsat en frist for et pengeinstituts opfyldelse af kapitalkrav i medfør af § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, og pengeinstituttets kapital ikke er blevet retableret inden udløbet af denne frist, er Afviklingsselskabet forpligtet til at gennemføre den i § 7 anførte procedure til sikring af, at simple kreditorer i henhold til lovens § 1 ikke lider tab.

Det indebærer, at også de simple kreditorer, hvis krav først forfalder efter den 30. september 2010, er omfattet af den statslige garantiordning, og at deres krav dermed er sikret af Afviklingsselskabet.

Desuden følger det af bestemmelsen i § 17, stk. 4, at hvis et pengeinstitut tages under konkursbehandling, vil pengeinstitutts simple kreditorer være omfattet af garantiordningen, hvis konkursdekret afsiges senest den 30. september 2010. Af hensyn til at skabe den fornødne tryghed for, at de simple kreditorer ikke lider tab i tilfælde af, at et pengeinstitut er taget under konkursbehandling inden den 30. september 2010, og i lyset af, at konkursbehandling kan tage flere år og er en proces, som kreditorerne såvel som det nødlidende pengeinstitut, som er taget under konkursbehandling, kun i meget begrænset omfang har mulighed for at øve indflydelse på, bør fristen i § 17, stk. 4, ændres til tidspunktet for indgivelse af konkursbegæringen/indledning af konkursbehandlingen.

N. Afvikling af nødlidende pengeinstitutter mv.

ATP finder, at formuleringen af visse dele af et nødlidende pengeinstituts virksomhed ikke synes hensigtsmæssig, idet det fremstår som om, at Afviklingsselskabet kan foretage "cherry-picking" og vælge eller fravælge virksomhedsområder inden for selve pengeinstitutts virksomhed, hvilket efter bemærkningerne ikke synes at være meningen. Bemærkningerne synes alene at omhandle undladelse af overtagelse af ikke-finansielle datterselskaber mv.

Danske Advokater bemærker, at det i § 1, nr. 7, bør overvejes at ændre "det nødlidende pengeinstitut" til "et nødlidende pengeinstituts virksomhed".

Kommentar

Det er ikke tanken, at Afviklingsselskabet skal kunne fravælge virksomhedsområder med kreditorer, der er dækket af statsgarantien. For så vidt angår virksomhedsområder uden sådanne kreditorer, er Afviklingsselskabet ikke forpligtet til at overtage sådanne.

Forslaget fra Danske Advokater vurderes ikke at ville medføre en realitetsændring. Afviklingsselskabets valg af løsning i den konkrete situation vil ske i lyset af Afviklingsselskabets formål, dvs. at sikre de af loven omfattede kreditorer mod at lide tab.

O. Ordning med individuel statsgaranti for simpel, usikret gæld

Finansforbundet finder det positivt, at loven bliver justeret via indsættelse af det nye kapitel 4 a. Finansforbundet finder det dog paradoksalt, at lovens regler set i sammenhæng med den indgåede aftale af den 5. oktober 2008 fortsat reelt hæmmer kreditinstitutternes aktiviteter på bl.a. udlånsområdet, samtidig med at lovforslaget om statsligt kapitalindskud har til formål at øge udlånsaktiviteten.

Kommentar

Bekendtgørelsen om risiko ("misbrugsbekendtgørelsen") indeholder alene en række indikatorer for, hvornår der eventuelt kan være grund til at se nærmere på, om der sker misbrug af den statslige garantiordning. Disse indikatorer er ikke udtryk for absolutte grænser, som ikke kan overskrides, hvis der er en god begrundelse herfor, og det er derfor vurderingen, at bekendtgørelsen ikke begrænser udlånsaktiviteten. I lyset af den nuværende økonomiske situation er indikatorernes størrelse relativt høje.

O.1. Lovforslagets nr. 10, ny § 16 a

Finansrådet foreslår, at der laves en mere nuanceret og rimelig tilgang til beregningen af garantiprovision. Konkret foreslås det, at pengeinstitutter inddeles i tre risikogrupper på samme måde som beskrevet i bemærkningerne til § 8, stk. 2, nr. 9, i forslag til lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter. Inddelingen skal være efter følgende kategorier: 1) god rating: 0,65 pct., moderat rating: 0,75 pct. og dårlig rating: 0,9 pct.

Realkreditrådet hilser det velkomment, at realkreditinstitutterne får mulighed for at udstede junior covered bonds med en statsgaranti. Det er centralt, at garantiprovisionen fastlægges efter en risikovurdering, og Realkreditrådet går ud fra, at der i risikovurderingen vil blive taget hensyn til, at junior covered bonds er langt mere sikre end ikke-efterstillet, usikret gæld, fordi de står bedre i en konkurssituation, samt at tillægget til grundprovisionen, hvis et realkreditinstitut har en CDS, baseres herpå. Det skal fortsat være gældende, at den maksimale garantiprovision for ikke-efterstillet, usikret gæld er 0,9 procentpoint.

Dansk Landbrug opfordrer til, at bidraget for statens garantistillelse for junior covered bonds sættes lavest muligt, idet tabsrisikoen må anses for at være minimal. En for høj præmie vil blot tilskynde institutterne til at gå videre i deres overvejelser om at genindføre to-lags belåning, hvilket vil fordyre og besværliggøre realkreditfinansieringen fremover.

Danmarks Skibskredit anfører, at § 16 a, stk. 1, bør udvides, således at Danmarks Skibskredit også kan opnå statsgaranti for supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds).

ATP finder det positivt, at der etableres en 3-årig overgangsordning for den gældende statsgaranti med mulighed for, at der på individuel basis kan ansøges om statsgaranti for ikke-efterstillet, usikret gæld mv., således at de danske krisepakker får samme længde (ca. 5 år), som øvrige EU-landenes krisepakker. ATP er endvidere tilfredse med præciseringerne i den gældende statsgaranti samt de øgede krav til gennemsigtighed og indsigt i penge- og realkreditinstitutternes forhold. ATP bemærker, at det i bemærkningerne til § 16 a nævnes, at den individuelle statsgaranti omfatter "ny" ikke-efterstillet, usikret gæld mv., hvilket derimod ikke

fremgår af lovtæksten. ATP foreslår, at den individuelle statsgaranti udvides til at omfatte også allerede etableret ikke-efterskrevet, usikret gæld mv., men således at den individuelle statsgaranti og kravet om betaling af garantiprovision alene omfatter perioden efter den 30. september 2010.

Danske Advokater bemærker, at den anførte mulighed for 3 års garanti kan vise sig umulig at udnytte i den sidste del af 2013, da der må forventes at medgå en vis tid med ansøgning og efterfølgende placering af lån. Hvis dette ikke er tilsigtet, bør der gives mulighed for en løbetid over 3 år – dog med forfald senest den 31. december 2013.

Realkreditforeningen bemærker, at der i § 16 a, stk. 1, alene henvises til SDO-udstedende institutter. Realkreditforeningen forstår lovinitiativet og den bagvedliggende aftale således, at garantien også finder anvendelse i relation til SDRO-lån, hvorfor det klart bør fremgå af lovtæksten. Derudover mangler Realkreditforeningen en begrundelse for behovet for, at et lån skal udstedes senest 30 dage efter, at Afviklingselskabet har godkendt ansøgningen om statsgaranti for det pågældende lån. Samtidig er foreningen usikker på, om en frist på 30 dage vil være tilstrækkelig alt afhængig af, om der skal udarbejdes en form for prospekt eller anden dokumentations- og informationsmateriale i relation til den enkelte garanti.

Kommentar

Finansrådet foreslår en mere gradueret prisfastsættelse af overgangsordningen, således at pengeinstitutterne på baggrund af de samme kriterier, som ligger til grund for prisfastsættelsen af det statslige kapitalindskud, betaler en garantiprovision på henholdsvis 0,65 pct. (God rating), 0,75 pct. (Moderat rating) og 0,90 pct. (Dårlig rating).

Finansrådets forslag om en mere gradueret prisfastsættelse af overgangsordningen vil blive overvejet nærmere, idet det bl.a. skal kunne rummes indenfor rammerne af ECB's og Kommissionens retningslinjer, hvilket bl.a. betyder, at betaling af garantiprovisionen maksimalt kan beløbe sig til 0,95 procentpoint. Der vil blive udarbejdet et særskilt notat herom.

Det bemærkes, at det har været og fortsat er hensigten, at SDRO-lån også skal være omfattet af ordningen. Da der andre steder i den finansielle lovgivning skelnes mellem SDO og SDRO, findes det mest hensigtsmæssigt for at undgå usikkerhed, at fremsætte ændringsforslag til § 1, nr. 10, (§ 16 a, stk. 1), således at det kommer til at fremgå af lovtæksten, at både SDO og SDRO udstedende institutter er omfattet.

Fristen på 30 dage for udstedelse af lånet er fastsat for at sikre, at institutterne optager lånene hurtigst muligt. Derudover ville der ved en længere periode kunne opstå situationer, hvor instituttet ikke længere opfylder kravene til at opnå statsgaranti, men hvor instituttet stadig kan

optage lån med statsgaranti. De 30 dage ses også at gælde som frist for optagelse af lån med statsgaranti i andre lande, fx UK. Der udarbejdes normalt ikke prospekt eller informationsmateriale i relation til statsgaranti, idet der til det formål udstedes et dokument fra Afviklingsselskabet.

Det kan være hensigtsmæssigt efter en konkret vurdering at lade den individuelle statsgaranti omfatte allerede bestående gæld. Det kan være relevant, hvor et kreditinstitut har eksisterende gæld, der kan opsiges, eller som vil forfalde, hvis ny gæld opnår en bedre stilling end den eksisterende gæld. Det forventes ikke, at sådan udvidelse af muligheden for at opnå individuel statsgaranti for gæld vil føre til, at den samlede statsgaranti vil blive større. Dette skyldes, at nettokapitalbehovet vil være det samme for et institut uanset, om instituttet opnår garanti for eksisterende gæld, eller må optage ny gæld, som det så opnår statsgaranti for.

Ved SDO-lovens vedtagelse fik Danmarks Skibskredit også mulighed for at udstede SDO-obligationer, og Danmarks Skibskredit kan derfor også udstede junior covered bonds. Danmarks Skibskredit er også omfattet af lovforslaget om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter.

Det bemærkes, at den fastsatte ansøgningsfrist er tilsigtet. Der skal ansøges i god tid, hvis en individuel garanti skal udnyttes indtil 31. december 2013. Baggrunden herfor er at få en absolut sidste dato for statsgarantiens udstrækning. Derudover er der i den foreslåede § 16 a, stk. 3, mulighed for at forlænge ansøgningsfristen, således at der eventuelt kan bevilges lån i 1. kvartal af 2011 med udløb den 31. december 2013.

O.2. Lovforslagets nr. 10, ny § 16 b

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer anfører, det kan være uklart, hvad der i § 16 b, stk. 2, menes med godkendt revisor. Det anbefales derfor, at der i lovtæksten henvises til instituttets revision valgt i henhold til lov om finansiel virksomhed § 199.

Kommentar

Henvisningen til "godkendt revisor" skal forstås i overensstemmelse med lov nr. 468 af 17. juni 2008 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven). Der sigtes således mod kreditinstituttets eksterne revisor valgt i henhold til lov om finansiel virksomhed § 199, og ikke en eventuel intern udpeget revisor.

O.3. Lovforslagets nr. 10, ny § 16 c

Danske Advokater finder, at det forekommer unødvendigt at begrænse muligheden for at udstede aktier til favørkurs, hvor det sker til alle aktionærerne, idet ingen i så fald favoriseres, og fondsaktier bør også kunne udstedes, da de ikke medfører kapitalafgang fra selskabet. Det vil

endvidere være hensigtsmæssigt, at ”andre lignende ordninger” præciseres og beskrives nærmere for at fjerne tvivl om rækkevidden.

ATP bemærker, at der i § 16 c, stk. 3, mangler en henvisning til § 13, stk. 3.

Kommentar

Bestemmelsen skal forhindre, at selskabet overfører midler til aktionærerne i den periode, der er statslig kapital i selskabet. Det giver formentlig ingen mening for et selskab at udstede aktier til favørkurs til alle aktionærer, eller udstede fondsaktier, hvis aktionærerne ikke oplever en sådan disposition som en fordel.

ATP har påpeget, at der i lovens § 16 c, stk. 3 bør være en henvisning til den bestemmelse, der giver Finanstilsynet adgang til at udelukke et institut fra ordningen, hvis der foreligger misbrug. I forhold til den individuelle statsgaranti er en udelukkelse mindre relevant, da lånene vil være dækket, selvom instituttet måtte blive udelukket af ordningen. Det vil derfor være mere relevant at anvende reaktionsmuligheder i medfør af § 13, stk. 6. For at de kan anvendes, skal der indsættes en henvisning, således at der også henvises til lovens § 13, stk. 3 og 6, der giver Finanstilsynet adgang til at afsætte et eller flere medlemmer af bestyrelse og direktion.

3.3. Andre ændringsforslag og kommentarer fra høringssvarene

Finansrådet foreslår, at der sker en ændring i § 9, stk. 2, i den gældende lov om finansiel stabilitet, således at de månedlige betalinger ændres til kvartalsvise opkrævninger.

Rigsrevisionen bemærker, at lovteksten eller bemærkningerne ikke omtaler regnskabs- og revisionsforholdene for ordningen. Ministeriet skal aflægge regnskab efter de statslige regler, og derudover vil Rigsrevisionen kunne foretage regnskabs gennemgang hos modtagerne af kapitalindskuddet.

Dansk Aktionærforening foreslår tre ændringer: et forbud mod blancofuldmagter til bestyrelsen, lovbestemmelse om åbne aktiebøger, så aktionærerne kan finde hinanden, da aktionærer, der ønsker anonymitet, kan opnå dette gennem forvalterregistrering, og et forbud mod at kreditinstitutter sælger deres aktier direkte til kunderne, medmindre det foregår i forbindelse med en emission.

FDIH bemærker, at der ikke findes en konkret beskrivelse af, hvorledes man vil sikre sig mod urimelige stramninger af rente-, tilbagebetalings-, og ikke mindst kreditfaciliteter for erhvervslivet i de pengeinstitutter, der låner penge under ordningen.

Kommentar

Det er forbundet med en vis større administrativ indsats for Det Private Beredskab at gennemføre månedlig betaling af garantiprovision til Afviklingsselskabet, end hvis der skete opkrævning kvartalsvis. Som det følger af bestemmelsen i § 9, stk. 2, skyldes betaling på månedlig basis imidlertid, at Afviklingsselskabet kan anvende de indbetalte midler til den løbende drift og til dets aktiviteter fastsat i lovforslaget. En ændring til kvartalsvis opkrævning kan endvidere kræve, at der eventuelt skal fastlægges regler for rentebetaling for den del af indskuddet, der svarer til de to første måneders garantiprovision.

Lovforslaget er blevet udarbejdet i umiddelbar forlængelse af aftaleindgåelsen med de politiske partier, idet det er af stor betydning, at aftalen udmøntes i praksis så hurtigt som muligt. Derfor er der i lovforslaget alene medtaget de nye reguleringer af lov om finansiel virksomhed, som er en del af den politiske aftale. Der er imidlertid ikke dermed taget endelig stilling til, hvilke lovgivningsmæssige tiltag der skal følge af de sidste års finansielle krise. De af Dansk Aktionærforening stillede forslag vil indgå i de videre overvejelser.

I forhold til spørgsmålet om åbne aktiebøger skal det dog bemærkes, at forslaget til ny selskabslovgivning udvider det eksisterende selskabsregister i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, således at enhver kan få aktuel samt historisk information online om ejer- og stemmeforhold på 5 pct. eller mere. Med denne udvidelse af selskabsregistret samles og offentliggøres oplysninger om større kapital- og stemmeandel i samtlige aktie- og anpartsselskaber. Der skabes den ønskede åbenhed, idet det er i forhold til sådanne større aktiebesiddelser på 5 pct. eller mere, at offentligheden har en berettiget interesse i at kende ejeren af aktierne, idet denne vil kunne udøve indflydelse på selskabet.

Formålet med kreditpakken er at løse op for den kreditklemme, som er opstået. Det er imidlertid ikke regeringens ønske at regulere vilkårene i de enkelte aftaler mellem kreditinstituttet og dets kunder. Der kan i nogle situationer være ganske gode grunde til, at et kreditinstitut strammer rente-, tilbagebetalings- og kreditfaciliteterne konkret over for en virksomhed, fx på grund af den pågældende virksomheds økonomi. Sådanne stramninger skal der naturligvis fortsat være adgang til, også selvom kreditinstituttet har modtaget statsligt kapitalindskud.

4. Andet

Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende:

Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Børsmæglerforeningen, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibskredit A/S, Dansk Aktionærforening, Dansk Autoriseret Markedsplads A/S, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk

Investor Relations Forening – DIRF, Dansk Landbrug, Danske Advokater, Danske Andelskasser, Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Den danske Fondsmæglerforening, FDIH - Foreningen for Distance- og Internethandel, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finansrådet – Danske Pengeinstitutters Forening, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer, Forsikring & Pension, Forsikringsmæglerforeningen i Danmark, Forsikringsmæglernes Brancheorganisation, Færøernes Hjemmestyre via Rigsombudsmanden på Færøerne, Garantifonden for indskydere og investorer, Grønlands Hjemmestyre via Rigsombudsmanden i Grønland, Håndværksrådet, InvesteringsForeningsRådet, IT-branchen, Landbrugsrådet, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD), OMX Den Nordiske Børs København A/S, PBS (Payment Business Services), Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Regionale Bankers Forening, Rigsrevisionen, Sammenslutningen Danske Andelskasser og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet.